

Quê Hồn Ng Cửa Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

Chi u chi u ra đ ng ngõ sau

Trông v quê m ru t đầu chín chi u

Ca dao

Ngày r i Vi t Nam, m tôi đ a cho tôi m t n m đ t l y t sau v n. Không hi u sao m i l n nhìn l i n m đ t đ ng trong chi c h p nh a trong su t, tôi luôn luôn nghĩ trong n m đ t có gi t n c m t m tôi. M tôi b o khi đ n n i l , n ng n m đ t lên r i n u n c u ng, s tránh đ c b nh “l n c l cái”.

Tôi không làm theo l i m tôi khi đ n n c M . Tôi mu n gi nguyên n m đ t quê nhà. Tôi cũng không mu n n c m t m tôi tan lo ng vào th n c l . D ng nh n m đ t đã đem l i cho tôi nh ng may m n nào đó trên b c đ ng tha h ng, nên di chuy n đ n n i nào, tôi cũng mang theo. Lúc nào n m đ t cũng n m c nh hình ba tôi trên bàn th .

Tôi sinh ra bên kia b vĩ tuy n, cu c đ i n i trôi đ c theo chi u dài đ t n c. M t tu i th b v n i làng quê nghèo đói, đ c k t thúc b ng ch ng đ ng cam go đ v t qua giòng B n H i g p l i ba tôi. Nh ng năm tháng mi t mài trong các tr ng n i trú. Nghi p th sinh đ y h a h n đành dang đ đ đi theo ti ng g i c a non sông. H t chi n tranh, tôi b lùa vào h n m i tr i t p trung đ y i và thù h n c a B c quân. Ra kh i vòng lao lý là nh ng ngày m u sinh cùng c c b ng đ ph ng k đ s ng sót. R i b ng nhiên nh có t m th m th n đ a tôi đ n m t th gi i khác.

Nh ng năm tháng cu i đ i tha h ng, ngày lao đao v i sinh k , đêm v b i h i nh ng i nh c nh, cái đau thân xác sao b ng cái đau trong h n. Có khi nghĩ v cu c đ i bèo đ t c a mình đã g n li n v i v n n c, nh đ a bé bám vào vú m đ y th ng tích trên qu c l máu trong chi n tr n Bình Long. Ng i m cu i cùng đã ch t, nh ng đ a con m côi ph i s ng. T thâm sâu c a lòng mình, nh có m t ch t li u còn sót l i, không là hoài b o ngày x a, không là m u c u hôm nay, cũng ch ng ph i là c v ng ngày mai cho riêng mình: tình yêu quê h ng và món n đ t n c.

Tôi mu n v thăm m tôi l n cu i tr c khi bà ra đi.

Quê Hồn Ng Cha Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

Trở c ngày trở về, tôi nhìn nếm đất hồn ng gi, c h n ngày trùng phùng m t quê hồn ng đã b i sau l ng. Quê hồn ng chính là ng i m đ a tôi vào đ i, d n tôi đ n tr ng, nh n nh ngày tôi lên đ ng nh p ng, v v tôi trong c n tuy t v ng ch n lao tù, và đôi khi trong đêm t i loé sáng m i g i v t ng lai.

Nh chuy n th n tho i bí n hay chuy n võ lâm hoang đ ng, ai đã c y vào lòng đ a bé m t h t gi ng ngày c t ti ng khóc chào đ i: làng quê tôi. M nh đ t chôn nhau c t r n y đã p i tôi, nuôi tôi khôn l n, và theo tôi su t cu c đ i.

Làng tôi nghèo nh t vùng, không có sông, ch ng có núi, ch có nh ng m nh ru ng nh . Nuôi s ng dân làng vào mùa khô là nh ng gánh c i, bó mây, l y t nh ng cánh r ng r t xa. Ngh đản lát là s tr ng c a dân làng giúp mi ng c m manh áo vì lúa khoai không đ ăn. Mùa đông, nh ng ng n gió th i t Lào qua l nh th u x ng. Không có chăn m n, anh em tôi ph i vùi vào l p r m vây quanh đ i gi ng. Không manh áo, l nh run v i cái qu n c t, chi u chi u ng i i ng ch c a, anh em tôi ngóng ch m tr v t cánh đ ng Lâm Xuân hay t ngôi ch Hòa Ninh i đầu đó th t xa.

Khi ba tôi tr n ch y Vi t Minh r i bi n bi t ph ng Nam, thì i quê nhà m tôi t t b t v i ru ng đ ng nuôi đàn con th đ i. Nh ng khi nghe ai hát bài Bà M Quê, tôi c nghĩ bà m trong bài hát chính là m tôi v t v trăm chi u nuôi m t đàn con ch t chiu - bà m quê, hôm s m không n hà chi - bà m quê, ngày tháng không ao c gì, nh gi t m hôi, vì đ i tr vui ...

Nh ng r i, m và anh em tôi ph i r i quê cha đ t t, theo đoàn ng i di c vào Nam. Tôi mang theo tr n v n hình nh ngôi làng quê và nh ng k ni m tu i i u th .

Anh em tôi g p l i ba tôi m ng m ng t i t i, khi ông tr v t m t cu c hành quân dài ngày Qu ng Tr . M t đ i cho gia đình, th mà ba tôi đành bi t âm trong Nam m y năm tr i, sau này tôi m i bi t, n u i i quê nhà, ba tôi s b quy ch p là ph n đ ng, làm sao thoát đ c nh ng màn đ u t man r c a Vi t Minh. Đ i v i tôi, ba tôi là hình nh c a lòng chung th y, là cây đ i th c a gia đình. Nh ng ngày cu i cùng trên gi ng b nh, trong c n đau nát ru t c a căn b nh, v i trí nh khác th ng, ba tôi đã k l i cho tôi nhi u chi ti t v giòng h , đ có cu n gia ph đ y đ ngày hôm nay.

T mi n Trung xuôi v Nam nh đi trong khung tr i m i thênh thang, nh ng đ ng nh v n có

Quê Hồn Ng Cũ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

gì trờ ng vờ ng, nhờ thờ nờ a phờ n hờ n tôi đã đờ lờ i quê nhà.

Ngày đi hờ c ở Tam Kờ, mờ t hôm tôi bờ hờ c theo mờ t đờ a bờ n cùng lờ p, lang thang vào mờ t ngôi làng. Lờ c đờ đờ ng, mờ i chân, đờ i bờ ng, hai đờ a ghé vào mờ t ngôi nhà tranh. Nghe tiờ ng chó sờ a, mờ t bà cờ già chờ m chờ ng cờ a lên. Khi biờ t chúng tôi đi lờ c, bà kêu mờ t đờ a cháu đờ n đờ đờ ng.

Trờ c khi đi, bà lờ y cây sào chờ c trái đu đờ chín cho chúng tôi ăn. Bà nhìn hai đờ a bé đờ i ăn sờ ch trái đu đờ. Tôi ngờ c mờ t nhìn lên khuôn mờ t bà. Ôi chao, khuôn mờ t bà sao giờ ng khuôn mặt bà cờ ngoờ i tôi ngày tiờ n gia đình tôi vào Nam. Da nhờ nheo, mái tóc bờ c, mờ t xa xằm, nhờ ng sao nét mờ t đờ y nhờ n hờ u. Phờ i chặng, đờ là nét nhờ n hờ u trên mờ i khuôn mờ t nhờ ng ngờ i mờ Viờ t Nam.

Năm lờ p ba Tiờ u Hờ c ở Mờ Đờ c, đờ đờ n trờ đờ ng, tôi phờ i đi bờ mờ i ngày gờ n bờ n cây sờ đờ đờ ng làng. Ngôi trờ đờ ng mái ngó cờ mờ t gian dành cho hai lờ p hờ c chung nờ m giờ a ruờ ng mía. Giờ tay xin thờ y đi tiờ u là tôi lờ t giờ a ruờ ng mía ngờ t lờ m tha hờ mà cờ p.

Thờ y Ba thờ đờ ng tôi nhờ t lờ p vì tôi không can đờ vào viờ c chia phe đánh lờ n. Tan hờ c, thờ y bờ t tôi đi theo thờ y mờ t đờ n trên đờ đờ ng vờ, đờ i khi mờ a gió, tôi đờ đờ c nép sát vào lòng thờ y. Mờ t hôm, sau bài tờ p đờ c Ngày Nay Hờ c Tập, Ngày Mai Giúp Đờ i, thờ y xoa đờ u tôi và hờ i tôi lờ n lên có muờ n làm tờ ng thờ ng không. Cho đờ n bây giờ, đã hờ c qua bao nhiêu thờ y, đờ i vờ i tôi, thờ y Ba là ngờ i thờ y tôi ngờ đờ ng mờ nhờ t, vì thờ y đã gieo vào lòng tôi ý niờ m giúp đờ i ngay tờ khi còn nhờ.

Tôi không đờ đờ c làm tờ ng thờ ng nhờ thờ y mong muờ n, nhờ ng tôi hảnh diờ n đã đờ ng trong hàng ngũ cờ m vũ khí bờ o vờ mờ nh đờ t quê hờ đờ ng mình. Đờ c gì tôi đờ đờ c vờ lờ i Mờ Đờ c tìm thăm mờ thờ y đờ thờ p mờ t nén nhang cờ a đờ a hờ c trò thờ y thờ đờ ng nhờ t lờ p. Thờ y Ba, chờ ng bao giờ con quờn đờ đờ c thờ y, dù đã hờ n năm mờ i năm trôi qua.

Tờ t Trung Thu ở Sa Kờ, trờ đờ ng tờ chờ c rờ đờ c đèn. Trên đờ đờ ng quê leo lét nhờ ng ngờ n đèn đờ u, đờn ngờ i vờ i nhờ ng lờ ng đèn Trung Thu đờ loờ i, xen kờ nhờ ng con ngờ a giờ đi mờ t vòng ngôi làng. Đi qua mờ i nhà, lờ i thờ y dân chúng và trờ con thích thú nhờ p vào giờng ngờ i.

Quê Hòn Ng Cỏ a Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

Trở về quê tôi trở về quê, hức sinh reo lên khi nhìn mặt đất y thúng kò o cỏ a quân đò i mang đò n. Đò a nào cũng căng đò y túi bánh kò o. Chiến tranh là mặt nước nào đó, còn xa Sa K này về n thanh bình êm ả. Không phải ngôi làng tôi, nhưng sao tôi yêu quê hương quê nhà đất này như chính nơi mình đã sinh ra.

Năm 1962, trở về quê Thiên Hộ u ở Huở tở chở c đi xe đò p xuyên tở nh. Hòn ba mớ i hức sinh về tở đò đò ng dài sáu mớ i cây sỏ, ghé Quở ng Trở mớ t đêm, sáng hôm sau đi xe đò ra Bở n Hộ i. Đò ng bên này cỏ u Hộ n Lở đò ng, tôi nhìn lá cỏ thỏ t dày cỏ ng đò bên kia sông, trong khi lá cỏ vàng bên này uở n lỏ n trong gió ban mai. Nhìn về xa xăm, tôi tở hỏ i, làng tôi đâu đó cuở i chân trỏ i, bây giờ ra sao? Bà cỏ tôi còn sỏ ng hay đã đi vào lòng đò t?

Mỏ y anh lính chèo đò đò a hức sinh ra gỏ n giỏ a sông. Lỏ ng về ng gỏ n giỏ a giòng vài chiỏ c thuyỏ n nhỏ . Mỏ t ngỏ i lính cho hay, đó là thuyỏ n cỏ a nhỏ ng nhân viên hỏ p tác xã miỏ n Bỏ c, nhỏ ng hỏ là nhỏ ng tên do thám thay nhau dò chỏ ng phía Quỏ c Gia. Tôi hỏ i ngỏ i lính làm sao có thỏ về thăm quê tôi, anh trỏ lỏ i: “Hỏ sỏ cho em về , nhỏ ng không bao giờ em đỏ c trỏ lỏ i miỏ n Nam”...

Tôi thỏ m thì về i nỏ m đò t, nhỏ thì thỏ m về i bà con nỏ i ngoỏ i ngày xa đã nuôi tôi khôn lỏ n...

Sỏ phỏ n tôi luôn luôn sỏ ng xa gia đình. Ngay tở u thỏ , tôi đã không có vòng tay ba tôi. Đi cỏ vào Nam, tôi về i gia đình đỏ c vài năm, sau đó ba tôi gỏ i vào các trỏ đò ng nỏ i trú. Khi lỏ n lên, ba mớ tôi vào lỏ p nghiỏ p mãi tở n rỏ ng già Bình Long, tôi về n lỏ i Huỏ đi kèm trỏ đò có phỏ đò ng tỉn tỉn p tở c hỏ c hành. Bỏ c vào quân ngũ, tôi đóng quân nhỏ ng đò n về xa nhà. Nhỏ ng ngày về phép đò i về i tôi quý nhỏ vàng. Tôi thích lỏ n quỏ n bên gia đình vui đùa, ăn uỏ ng, chỏ p hình kỏ niỏ m. Đôi khi tôi tở hỏ i, sao các anh em khác luôn luôn đỏ c sỏ ng bên cỏ nh ba mớ , mà tôi lỏ i chỏ u cỏ nh xa gia đình. Có phỏ i vì thỏ mà tôi thỏ đò ng hay tở i thân mớ i khi nhìn thỏ y mớ t gia đình mớ cúng.

Đò i lính ngang đỏ c, đi qua nhỏ ng ngôi làng, tôi thỏ đò ng liên tở đò ng đò n ngôi làng nghèo đói cỏ a mình. Tiỏ ng chó sỏ a về đêm, tiỏ ng khóc trỏ thỏ , ruỏ ng bỏ p sỏ p đò n ngày hái, nhỏ ng đò ng quỏ n xắn cao trên cánh đò ng vào mùa cỏ y lúa, nhỏ ng ánh mớ t ngày thỏ hay nhỏ ng khuôn mớ t nhăn nheo là nhỏ ng hình đò nh đò làm tôi xúc đò ng. Mỏ t đôi khi, nhỏ tuỏ i thỏ , ao đỏ c mớ t ngày nào đó đỏ c về lỏ i quê mình, tôi thỏ đò ng rỏ m rỏ m nỏ c mớ t nhỏ mớ t đò a bé.

Quê Hòn Ng C a Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

Lúc còn d i mái h c đ ng hay khi đã vào lính, tôi th ng n n nót chép l i nh ng bài hát v quê h ng. Tôi thích nh ng bài hát nói v xóm nghèo, cánh đ ng, cây đa đ u làng, nh ng con đ ng x a l i cũ, hát lên là nghe rung đ ng t ng đ ng gân th th t...

Tôi ng m nhìn n m đ t quê h ng, mu n m t l n t t i v i t tiên b i mình đã không đ c làm gì đ ngấn giòng thác b o l c...

M t mi n Nam đang s ng no m v i ru ng đ ng, b ng nhiên nh ng k l m t đ n ép bu c ti p nh n nh ng đ u h không bao gi c n đ n, và b t c đ o t đ nh ng th h đang c n cho cu c s ng. Tàn phá và gieo ch t chóc đ c bi n minh cho nh ng nhu c u xây đ ng m t thiên đ ng xa v i. Trong đ u óc non n t, đ a bé nh tôi ch th y s tàn ác và phi lý. Ng i lính ch t ngoài tr n đ a, nh ng bom đ n cũng không tha ng i dân quê. Nhà cháy, c u s p, nh ng thi th máu me c a ng i dân lành đã t o ra nh ng câu h i nh c nh i cho c u bé còn trên gh nhà tr ng. Tôi ch a hi u đ c nh ng nguyên nhân gây nên chi n tranh, nh ng tôi m h nh ng thôn tính mi n Nam đ c đ u khi n t m t n i nào đó r t xa. Có l nh ng đêm đ u t làng Th Linh anh em tôi ch ng ki n tr c ngày di c vào Nam nh là nh ng c nh báo m t mi n Nam yên lành s đ n phiên mình.

Cu c đ i đ i b t đ u t ngày 30 tháng t năm 1975, đã t o ra m t th m k ch toàn di n. K ra đ chia lìa thân thu c, đ tìm h i th t do b t ch p s ng ch t trong r ng sâu hay bi n r ng. Ng i l i b t c đ o t gia s n, b ki m soát l i s ng và c giòng t t ng. Nh ng ng i vô s n t r ng núi nào đó chui ra thành ph , trong phút ch c nghi m nhiên thành nh ng tay giàu có, mà hai m i năm tr c đây chính h đã m chi n đ ch đ u t .

M t khuôn m u t ch c k l vay m n t m t n i xa l , b ng nhiên áp đ t vào m t xã h i đ c xây đ ng t h ng ngàn năm nay. N n móng b x i tung, thay vào đó nh ng lu t l k quái, nh ng l i d y b o c a nh ng con ng i r ng rú không c n ch nghĩa. Gia đình, đ o đ c, truy n th ng, tình t dân t c tr thành vô nghĩa. C p bóc, t n di t, đ i trá tr thành nh ng tiêu chu n đ o đ c c a m t ch thuy t l ùng không có huy t th ng nào v i dân t c. Cùng kh p mi n Nam ph trum n i s h i, khi n có ng i hăng say ph t c m i n o ph ch ng t đ ng tình, rút vào r ng sâu làm k ti n s , hay đành phó m c s ph n cho ch nhân m i đ nh đ o t.

Có ph i h là nh ng s gi đ n t đ a ng c? H say s a tri t phá xã h i hi n t i, h ng thú thi t l p xã h i m i, s đ i v đâu có l h cũng ch a hình dung đ c. H g i đó là xã h i ch nghĩa. T đây, bào thai m i t ng hình hay c già cong l ng trên th a ru ng c n ph i đ c thay máu m i. H g i máu đó là t t ng Mác Lê. Theo l i h , thiên đ ng c ng s n v i th gi i đ i đ ng,

Quê Hồn Ng Của Tôi

Tác Giả: Chu Lynh

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

mọt ngày không xa nữa, chắc còn đưa tay ra là có thể đón lấy.

Tôi hăm hở trốn chui cái thiên đàng đó, bỏ lại gia đình, quê hồn ng, ngôi làng. Tôi không nghĩ mình sẽ có ngày trở lại. Ngày rời quê hồn ng, tôi không biết mình may mắn hay bất hạnh. Ngôi làng tôi, quê hồn ng tôi dằng dặc như đã thuở xưa quá khứ.

Nhìn ngắm đất, từng ng như đây là ngắm đất thành Sion mà dân Do Thái mơ ước, nhưng ngày lâu đầy bên bờ sông Babylone.

Suốt mọt tuôn lo chăm sóc mẹ tôi vừa thoát còn bôn nh thp t nh t sinh, hầu như tôi không có thì giờ để nhìn sẽ đi thay của đất nước. Cho đến khi về Sài Gòn chuồn bỏ quê, tôi mới nghĩ mình. Xã hội này đang thay đổi và tôi cũng chóng mặt. Chiếu hồn ng thay đổi rõ ràng không nhúng vào hồn ng công ích xã hội hay hồn ng nghèo khổ, mà như chế độ phức tạp tưng lộn xộn quyện.

Ngoài đàng xe cộ đổ ào ào đi như biển mọt lo c phía sau thúc đẩy, để phóng đến hồn ng mọt c tiêu nào đó thật xa không để hình ảnh. Nhà của người lên phố đi n quyện uy của hồn ng chế nhân mới. Trên đàng phố, trong chợ, nhan nhón hàng giầy bày bán công khai. Sự gian dối trong buôn bán hay giao tiếp như mọt nhu cầu để sống còn.

Trong câu chuyện vui hồn ng nghèo đói tiếp xúc, tôi không gặp được mấy người lâu tâm đến sinh tồn của đất nước. Đôi khi họ mù mịt về hồn ng thông tin trong nước mà người họ ngoi biết rõ. Giờ trốn họ lao vào hồn ng dục vọng mới lo có thể đem về lợi ích nhanh chóng. Có lẽ bởi không còn khả năng như triết lý thuyết không tưng vào giới thanh niên, để sống còn, người công sự đành dùng sách lược cùng, là tỏ ra mọt lo người chế biết kiêu m và hồn ng thể để tiêu diệt mới mọt mọt thay đổi hay phản kháng.

Trong mọt quán phố ở ngoi ô Sài Gòn, mọt em bé đến mới tôi mua vé số. Trên ngực còn phù hiệu học sinh, cô bé hồn ng mọt tuôi, hồn nh con, mọt rất sáng hồn ng tiếng nói lo quá khứ. Tôi lấy mọt tờ vé và đưa cho em tờ hai mọt đô. Em ngơ ngác không dám nhận, em nói chủa bao giờ thấy loai ti n này, chế xin mọt ngàn đàng ti n Việt. Tôi hỏi thăm em vài câu trong lúc vết họt mọt ti n Việt trong túi.

Cha em đ p xích lô v a b tại n n đang n m b nh vi n, m em b gánh hàng rong vào nuôi ng i b nh. Hai đ a em nh g i ông bà n i. Tan h c là em ra đ i lý nh n vé s đi bán, m i ngày ki m đ c m y lít g o cho gia đình.

C m m y trăm ngàn trong tay mà môi em run run, m t em n n t. Em lí nhí cảm n, r i l ng l ra đi. Tr c khi khu t vào m t con h m, em còn ngoái l i nhìn tôi th t lâu. c gì có m t tay nhi p nh nhà ngh lúc này. Ông ta s làm m đi m i th chung quanh, đ u ch nh máy vào đôi m t c a em, đ có t m hình v m t s n ph m c a xã h i. Trong đôi m t em, có nét đ p c a lòng hi u th o, có nét ngây th c a thiên th n, thiên th n b đ a đầy xu ng tr n gian Vi t Nam. Có khác chi t m nh đã ph bi n r ng rãi trên truy n thông, vào giai đ n th gi i đã c n ngu n t tâm v i nh ng ng i t n n kh n kh : t m hình đ a bé ng i sau hàng k m gai tr i t n n H ng Kông tr c ngày đóng c a.

T n cùng m t con h m q n Ba, tôi g p m t c u viên ch c ch đ mi n Nam. Ông nguyên là giáo s S Đ a. Ông quanh qu n trong căn phòng v i sách v , d y d con cháu, chi u chi u làm b n v i bông hoa. Ông th ng không tr l i các câu h i, ch th dài. Ông nói ông không mu n d y đ a lý cho con cháu, e r ng không th c m ph n mà v l i b n đ Vi t Nam. Ông cũng không mu n d y l ch s , e r ng không còn đ s c nói h t pho s c a nh ng tên gian hùng th i đ i. Ông l i th dài. Ông ch d y con cháu đ o lý làm ng i.

Cu i cùng, ông cũng có cái nhìn r t ráo v nh ng ng i đang cai tr : đ ng mong c m hóa ng i c ng s n. Nói r i ông l i th th t dài.

Tôi ra v , b ám nh v ti ng th dài sau năm 1975. M t cán b cao c p c a M t Tr n Gi i Phóng b l t s ch công lao, b t c đ t m i quy n làm ng i, ch đ c t do ... đi l i trong nhà, không m t ph n ng nào ngoài ti ng th dài. M t đ p viên nh tr ùng sau khi hoàn t t s m ng trong lòng đ i ph ng, t ng r ng s tr thành anh hùng đi vào l ch s , đầu ng ph i ký tên vào b n cam k t im l ng cho đ n khi b c qua th gi i bên kia. Đành th dài cho h t ki p. M t cán b “Câu L c B Kháng Chi n”, ngao ngán tình đ ng chí, b cô l p, ôm m huy ch ng trong tay mà th dài.

Tôi đi gi a ph ph ng, bàng hoàng nhìn l p son ph n m i, b ng th y mình nh m t T Th c t c nh tiên tr v , không ph i ng ngàng nhìn quê h ng không còn ng i x a c nh cũ, mà nghĩ đ n hai câu th c a nhà th Tr n D n.

Quê Hồn Ng Cửa Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

Tôi bßc đi không thßy phß, không thßy nhà
Chß thßy mßa sa trên màu cß đß

Tôi trß vß ngôi làng yêu đßu cßa tôi. Mßi đó mà đã năm mß i năm nhß bóng câu qua cßa. Câu
hßi lßn qußn trong đßu tôi sußt chßng đßng dài xuyên Vißt: làng tôi, ai còn ai mßt?

Đón tôi ß nhà ga Minh Lß, nhßng ngß i bà con vßn vß i cái gißng mißn quê ngßng, hß ôm
chß mßy tôi nhß vßa tìm lßi đßa con thßt lßc nßa thß kß nay. Tôi đã vß lßi gißa vòng tay cßa
thân thußc và xóm làng. Mßt vài đßa em lßng lß lau nßc mßt. Bút nào tß hßt cái tình ngß i cùng
quê cha đßt tß, chß có nhßng ngß i trong cßnh ngß mßi hßng đßc thß hßnh phúc đßm nßc
mßt này.

Vißc đßu tiên là nhß mßy cßu đßn tôi tìm lßi căn nhà ba mß tôi. Tßt cß đã thay đßi. Mßnh đßt
hißn do mßt ngß i ngß i cßu tàn tßt, vß i căn nhà tranh xiêu vßo, khác xa vß i căn nhà ba gian
xinh xßn ngày xßa, cßt bßng gß lim, mái bßng cây vßt, vß i hai cây mít sßy trái sau nhà.

Chß còn vßt tích cây khß cußi vßn, ai đã cßa đßn tßn gßc, nhßng vßn còn mßc ra nhßng nhánh
con xum xuê. Tôi đßng lßng ngß i nhìn cây khß mà nhß đßn ba mß tôi đã đß bao mß hôi gßy
đßng cßngß i này.

Tôi nhß mßt lßi hßi tßng nhßng ngày thß đßi. Ôi chao, đây là mßnh đßt tôi đã sinh ra, lßn lên
gißa vòng tay nßi ngoß i. Mßt tußi thßng nghèo đói nhßng êm ái bißt đßng nào. Cho đßn khi Vißt
Minh vß làng mßnh ngß cußc đßu tß ngay trßc nhà thß, bßt trß con hßc nhßy nhßng vũ đßu
Trung-Xô, thì tußi thß tôi là nhßng ngày nßm nßp sß hßi. Co ro trong đßng rßm đß i gißng, anh
em tôi cß mß tßng ba tôi trß vß đßm mßy mß con đßn mßt nßi nào đó.

Tôi đã vß lßi vß i nhßng đßu tích xßa. Nhßng đßng nhßng đßu tích ßy đßng bß phß lên mßt
màu sßc kß lß. Toàn thßng ngôi làng đßng cß phân tßng lô nhß vì dân làng sinh nß đßng đßo, cây lúa
đßng cßy sát vách nhà vì không đß đßt. Luß tre xanh, con đßng um tùm cây đßa xuyên qua
làng đßn đßn mßt đßm nßc nßi tißng nhißu ma trß i, hai cây ngô đßng trßc nhà thß, nßi đißn ra
nhßng cußc đßu tß cußi cùng, tßt cß đã bißn mßt. Cái nghèo đßng nhß còn nghèo hßn năm
mß i năm trßc. Cßnh vßt cũ không còn nßa mà là mßt bßc tranh xa lß. Ngôn ngß dân làng
dùng trong giao tißp mang mßt âm đßu khó nghe. Cung cách nói năng nhß phß i tuân theo mßt
khuôn mßu nào đó.

Chị còn nhớ thời quen thuở c: tiếng chuông nhà thờ. Nhưng là tiếng chuông mọi giờ tín đồ đến sám hối, nghe ra không là tiếng chuông loan báo đức lành tin lành lại. Nhưng khi tôi đi cửa dân tộc sao không đến tòa giám mục, mà nên nhân lễ cầu xin Chúa tha? Thôi thì nghe theo lời mẹ linh mục, vì Chúa làm nên mọi sự gian không tài nào hiểu được.

Buổi sáng tôi già, đứng trên mảnh đất thân yêu, nhìn các mảnh ruộng trông, tôi nhớ làng quê tôi đã mất. Chiếc túi đang mang trên vai đứng máy chụp hình, máy quay phim, trở thành vô dụng. Thôi thì tôi cứ hình ảnh thu được của buổi hôm nay hãy đưa vào một góc trong tâm trí.

Quê hồn tôi, sau ngày im tiếng súng, tiếng đã thay hòa bình, tôi về ra tiếng mảnh. Mẹ lên núi tìm xương con mình, con bị trúng bom rơi vào rác kiêu ăn, cha đi hút thuốc giam nệm đến trại tập trung khác. Mảnh vỡ văng bên phố tôi, qua các nhà cửa trên đất Miền, đến hòn đảo xa Tàu làm nô lệ, trôi đất mãi trên phố Tây mà sống sót, và mảnh mảnh vỡ bị thối nát đã chìm xuống biển sâu làm nên oan hồn lịch sử. Bên kia biển Thái Bình, ruột đã đau chín chiu, và đây lòng buổi quở trách.

Nhưng người Việt Nam sống không là người Do Thái bên sông Babylone, than khóc thành thánh Sion. Người Việt Nam sống non sông biển mình sống phải làm gì để mọi giờ con cháu đổ phẫn vào việc xây dựng tin lành lại Việt Nam. Một Việt Nam cho dân tộc Việt Nam, với màu lúa chín vàng rực, không là màu máu đang nhuộm lên đất nước này.

Tôi có một người bạn đến cửa ngõ tôi ở bang Massachussetts, lúc mà đất được ngày đêm mọi tìm được vài người Việt Nam. Anh cảm thấy lo lắng ngoài được phép, nên làm việc đến khi về nhà. Một hôm ghé vào tiệm thuốc tây, anh chợt nghe phía sau kệ hàng tiếng hai mẹ con nói chuyện. Tiếng nói nghe quen quen. Tôi gọi, anh sống sống nhàn ra hỏi nói tiếng Việt.

Bà mẹ trở cửa đến ba mẹ tôi, đứa bé gái khoảng sáu bảy tuổi. Anh nhìn theo sau hai mẹ con khoảng cách một lâu, cho đến khi hai mẹ con hát hò nghe biết có người theo dõi. Anh lướt nhanh, thú thật bao nhiêu năm nay không được gặp một người nào nói tiếng mẹ đẻ của mình. Tôi với anh, nghe hai nói chuyện với nhau buổi tiếng Việt như thấy tôi đi quê hồn.

Tôi đứng đầu tiên trong đời, tôi chỉ cần sống sinh nhọt cho mình. Tôi không nhớ một ai ngoài con

Quê Hồn Ng Cha Tôi

Tác Giả: Chu Lynch

Chúa Nhật, 21 Tháng 12 Năm 2008 06:49

cháu. Nhìn mắy đầa cháu ngoắi quanh quắn bên mình, tôi cắ m nhắ n mắ t thắ hắ nh phúc lắ lúng vắ t lên nhắ ng hắ nh phúc riêng tắ đắ i thắ ng. Đầa nhắ nhắ t bắ n tuắ i, đầa lắ n nhắ t đắ lên tám. Sau cái chắ t tắ c tắ i cắ a đầa con đầu lòng, hôm nay tắ ng chắ ng Thắ ng Đắ đắ bù đắ p lắ i cho tôi bắ ng nhắ ng đầa cháu xinh ngoan. Chúng nói tiắ ng Mắ nhắ suắ i chắ yắ trắ ng hắ c, chúng ắ đắ ắ Mắ mắ i ngày, chúng hắ ng tiắ n nghi đắ i dào cắ a xã hắ i, nhắ ng chúng vắ n nói tiắ ng Viắ t mắ i khi sắ vào lòng tôi.

Hôm nay tôi cũng hắ ng đắ c thắ hắ nh phúc tuyắ t vắ i nhắ ngắ i bắ n khi nghe bên tai nhắ ng đầa cháu lú lo tiắ ng mắ đắ - tiắ ng cắ a quê hắ ng ngàn đắ i, tắ lúc chào đắ i đắ n khi vắ vắ i lòng đắ t. Trong nắ i đau chín chiắ u nắ i xắ lắ quê ngắ i, tôi vắ n còn quê hắ ng bên mình.

Nén hắ ng lòng cho ngắ i đắ sinh ra con